

УДК 658

І.О. Мартиняк, канд.екон.наук, доц.

Тернопільський національний технічний університет ім.І.Пулужа, Україна

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ДОСВІД ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ СТРАТЕГІЙ СТАЛОГО РОЗВИТКУ В ПРАКТИКУ БІЗНЕСУ

I. Martyniak, PhD, Assoc.Prof.

Ternopil Ivan Puluj National Technical University, Ukraine

EUROPEAN EXPERIENCE IN IMPLEMENTATION OF SUSTAINABLE DEVELOPMENT STRATEGIES IN BUSINESS PRACTICE

Входження України до єдиного європейського простору невинно продовжується, незважаючи на військовий та політичний тиск із протидії нашим євро інтеграційним намірам. Сьогодні можна спостерігати подальшу гармонізацію українського законодавства із міжнародним, що є позитивним сигналом зі стовони влади. Водночас, бізнес, розуміючи важливість розвитку експортної діяльності саме на європейському ринку активно підтримує такі зміни, подекуди добровільно долучаючись до впровадження вимог законодавства ЄС.

Подвійний перехід як поєднання двох стратегій – цифрової трансформації та «зеленого» переходу вперше був запропонований у дослідженні Joint Research Centre (Об'єднаний дослідницький центр) «How sustainable digital technologies could enable a carbon neutral EU by 2050» («Як сталі цифрові технології можуть сприяти декарбонізації ЄС до 2025 року») від 29.07.2022 [1]. Саме в ньому група дослідників EU Science Hub (Європейського наукового простору) обґрунтувала подвійний вплив (з точки зору можливостей та загроз) цифрових технологій на екологію та забезпечення сталого розвитку ЄС.

Цифрова трансформація [2] – це фундаментальна зміна способу постачання цінності для клієнта. Відповідно, такою «цінністю» якраз і повинна стати екологічна складова діяльності компанії, яка, в свою чергу, дозволить забезпечити сталий розвиток, тобто можливість для майбутніх поколінь задовольняти свої потреби на тому ж рівні, як і сьогодні.

Регулювання напрямів сталого розвитку в Україні здійснюється Указом Президента України «Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року» (2019) на основі Національної доповіді «Цілі сталого розвитку: Україна». Водночас, вже сьогодні бачимо розширення існуючих сфер дії законодавства, наприклад, через включення питання забезпечення сталого розвитку як обов'язкового про проведенні самоаналізу акредитаційної експертизи освітніх програм.

Кабінет Міністрів України 18 жовтня 2024 року прийняв постанову «Про схвалення Стратегії запровадження підприємствами звітності із сталого розвитку», яка сприятиме гармонізації законодавства України до Директиви ЄС 2024/1760 (Директива про корпоративну звітність про сталий розвиток, CSRD) та Директиви ЄС 2022/2464 (Директива про належну перевірку корпоративного сталого розвитку, CSDDD). Ця постанова передбачає не лише переклад та законодавче затвердження положень та методик, розроблених Європейською Комісією, але й внесення змін до законодавства України в частині Законів України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» та «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» в межах операційного періоду 2024-2026 років [3].

Учасники Глобального договору ООН в Україні (144 бізнеси та організації) вже подають аналогічну звітність, зокрема, «Щорічний звіт про прогрес (CoP)», який на 70% уніфікований до директив ЄС. Це звітування відбувається на добровільній основі і сприятиме залученню в процес як великих фірм, які вже експортують на європейський ринок або планують здійснювати експорт у найближчому майбутньому, так і МСП, які входять до ланцюгів створення вартості цих фірм [4].

Таке звітування дозволить прослідковувати Інформацію щодо прогресу бізнесу у забезпеченні не лише дотримання екологічних стандартів, але й сталого розвитку загалом, адже використання цифрових технологій може збільшувати енергоспоживання та призводити до вивільнення працівників [5,6], що матиме негативні наслідки в загальному.

Загалом, можна зазначити, що імплементація кращих європейських практик вже зараз стане важливим етапом на шляху повоєнного відновлення української економіки та забезпечення сталості розвитку.

Література

1. The twin green & digital transition. How sustainable digital technologies could enable a carbon neutral EU by 2050. Joint Research Centre Report. EU Science Hub. 29 June 2022. URL: https://joint-research-centre.ec.europa.eu/jrc-news-and-updates/twin-green-digital-transition-how-sustainable-digital-technologies-could-enable-carbon-neutral-eu-2022-06-29_en (дата звернення: 25.11.2024)
2. Digital transformation. URL: <https://www.cio.com/> (дата звернення: 25.11.2024)
3. Про схвалення Стратегії запровадження підприємствами звітності із сталого розвитку: Розпорядження КМУ від 18.10.2024 № 1015-р: станом на 25.11.2024. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1015-2024-%D1%80#Text> (дата звернення: 25.11.2024)
4. Глобальні зміни: як український бізнес адаптується до європейських екологічних стандартів. URL: <https://forbes.ua/company/globalni-zmini-yak-ukrainskiy-biznes-adaptuetsya-do-evropeyskikh-ekologichnikh-standartiv-25112024-24947> (дата звернення: 25.11.2024)
5. Бакушевич І. В.; Мартиняк І. О. Вплив ІІІ-технологій на сталий розвиток фірм. *Інклюзивна економіка*. 2024. 2 (04). С. 5-9. DOI: https://doi.org/10.32782/inclusive_economics.4-1 (дата звернення: 25.11.2024)
6. Мартиняк І.О. Розвиток соціально-економічних систем в умовах подвійного переходу: виклики для України та напрями трансформацій. *Розвиток соціально-економічних систем в геоекономічному просторі* : колективна монографія /за ред. д.е.н, проф. С.М. Співака. Тернопіль, 2024. С.230-240. URL: <https://elartu.tntu.edu.ua/handle/lib/46253> (дата звернення: 25.11.2024)